

Vragen van de raad

Gesteld op	18 maart 2025
Beantwoord op	21 maart 2025
Partij	SGP, ChristenUnie en GroenLinks
Onderwerp	Paraplubestemmingsplan archeologie

Bij de behandeling van het voorstel tot vaststelling van het paraplubestemmingsplan Archeologie zijn enkele verduidelijkende vragen gesteld. Hieronder treft u de vragen en beantwoording aan.

Vraag 1

Wat is leidend bij het bepalen of een vergunning in verband met archeologische waarden noodzakelijk is? De oppervlakte van de verstoring door palen voor teeltondersteunende voorzieningen? Of de oppervlakte van het totale areaal waarvoor teeltondersteunende voorzieningen worden aangelegd?

Antwoord

Een teeltondersteunende voorziening is een bouwwerk en valt daarmee onder de regels die voor bouwwerken gelden. De totale oppervlakte van het bouwwerk moet dan worden meegenomen bij de vraag of een vergunningaanvraag nodig is. In de afweging kan vervolgens wel worden meegenomen dat het bouwwerk slechts voor een veel beperktere verstoring van de bodem zal leiden omdat slechts de palenconstructie in de grond wordt verankerd en er geen sprake is van een gesloten onderzijde van het bouwwerk die een neerwaartse druk op de bodem uitoefent. Voor een vergunning voor teeltondersteunende voorzieningen zal daarom zelden een nader archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn om over de vergunningaanvraag te beslissen.

Vraag 2

Wat zijn de beweegredenen van de provincie om expliciet aandacht te vragen voor de belangen van de Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW) en de verbeelding daarvan op een (cultuurhistorische) waardenkaart of een kaart betreffende archeologie? En zijn de NHW-belangen voldoende geborgd?

Antwoord

Uit de adviesbrief van de provincie blijkt dat NHW-belangen voornamelijk bovengronds beschermd moeten worden, maar dat er ook een kans is dat er archeologische waarden nabij elementen van de NHW aanwezig zijn. De benoeming van de NHW tot Werelderfgoed heeft ertoe geleid dat de provincie hier extra aandacht voor vraagt. Vooral als signaalfunctie. Zoals in de nota van zienswijzen is aangegeven gaat dit paraplubestemmingsplan alleen over archeologische waarden. En is bij het gekozen beschermingsregime in het Erfgoedbeleid van 2021 ook al rekening gehouden met de constatering dat de verwachtingswaarde voor archeologie nabij de NHW hoger is. De integrale bestemmingsplannen die naast het

parapluplan archeologie blijven gelden kennen waar nodig een regeling om de bovengrondse belangen van de NHW te beschermen. Mocht er een wens zijn om af te wijken van het integrale bestemmingsplan (nu onderdeel van het omgevingsplan), dan worden de NHW belangen weer beschermd door de provinciale omgevingsverordening.

Vraag 3

Zijn eigenaren van percelen in de NHW voldoende op de hoogte?

Antwoord

Bij de aanwijzing van de NHW tot werelderfgoed zijn de grondeigenaren geïnformeerd over het voornemen tot aanwijzing door de rijksoverheid, het ministerie van OCW, uitgevoerd door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

De beschermingsregels kunnen bovendien worden geraadpleegd in de landelijke voorziening van digitaal stelsel omgevingswet waar alle regels uit het omgevingsplan (inclusief nog geldende bestemmingsplannen) en de provinciale verordening zichtbaar zijn.

Vraag 4

Zijn er mogelijkheden voor subsidies als archeologisch onderzoek noodzakelijk is?

Antwoord

Noch de gemeente West Betuwe, noch provincie Gelderland heeft op dit moment een subsidieregeling waarmee een tegemoetkoming in de kosten voor archeologisch onderzoek kan worden gevraagd. Onderzoekskosten blijven voor rekening van de verstoorder. Mocht uit eerste onderzoek blijken dat een ontwikkeling niet zonder meer mogelijk is als gevolg van te beschermen archeologische belangen dan zal per geval moeten worden bekeken welke vervolgstappen wel mogelijk zijn. En welke financiering daar eventueel voor te vinden is. Er zijn in Nederland wel enkele gemeenten die een aparte regeling hebben voor (excessieve) archeologische onderzoekskosten, te weten: Zwolle, Alkmaar, en Apeldoorn. Hiermee wordt het principe dat 'de verstoorder betaalt' deels los gelaten. Of en in hoeverre dit wenselijk en betaalbaar is voor West Betuwe, is een vraag die bij het actualiseren van het Erfgoedbeleid beantwoord kan worden. Dit staat los van de vaststelling van dit bestemmingsplan.